

УДК 330.131.7.351746.1
JEL: D81; F52; H19; H83; K23
DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2023-9-56-63>

РИЗИК-ОРІЄНТОВАНИЙ ПІДХІД – ОСНОВА ВИЯВЛЕННЯ ТА ЗАПОБІГАННЯ ЗАГРОЗИ ЕКОНОМІЧНІЙ БЕЗПЕЦІ ДЕРЖАВИ

©2023 ШОТ А. П.

УДК 330.131.7.351746.1
JEL: D81; F52; H19; H83; K23

Шот А. П. Ризик-орієнтований підхід – основа виявлення та запобігання загрози економічній безпеці держави

Сьогодні, в умовах воєнного стану в Україні, дефіциту державного бюджету питання забезпечення економічної безпеки держави як складової національної безпеки є найбільш пріоритетним і важливим. Забезпечення економічної безпеки країни є прерогативою держави, і вона має підтримуватись усією системою державних органів, і передусім правоохоронних, серед яких ключову роль займає Бюро економічної безпеки України (БЕБ). З метою виявлення ризиків, які послаблюють економічну безпеку держави БЕБ у своїй роботі використовує ризик-орієнтований підхід, який є ідентифікатором ризиків вчинення кримінальних правопорушень у бюджетній, податковій, митній, грошово-кредитній та інвестиційній сферах економіки. Також БЕБ за результатами оцінювання ризиків розробляє та впроваджує заходи, спрямовані на їх мінімізацію чи усунення. Отже, зважаючи на зовнішні та внутрішні загрози для економіки країни, питання застосування ризик-орієнтованого підходу для виявлення ризиків вчинення кримінальних правопорушень у сфері економіки є актуальним, потребує дослідження та залишається пріоритетним як для бізнесу так і для держави в цілому. Цілями дослідження є: аналіз результатів роботи БЕБ; розкриття порядку запровадження та використання в роботі підрозділів БЕБ ризик-орієнтованого підходу; визначення доцільності та переваг використання цього підходу з метою виявлення ризику вчинення кримінальних правопорушень у сфері економіки та запобігання загрозам, які впливають на економічну безпеку держави. Розглянуто місце, роль та основні завдання БЕБ: виявлення зон ризиків у сфері економіки; захист публічних фінансів держави; оцінювання ризиків і загроз економічній безпеці держави; напрацювання способів їх мінімізації та усунення. Встановлено, що найбільш ефективним у роботі аналітичних підрозділів БЕБ є ризик-орієнтований підхід, який дає змогу прогнозувати загрози та оперативно вживати заходи щодо їх упередження та/або протидії. Проведено аналіз виявлених БЕБ ризиків у сфері економіки. Встановлено, що податкова та митна сфера є найбільш ризиковими для економіки країни, оскільки на них припадає майже 2/3 всіх виявлених ризиків (72%). Обґрунтовано необхідність і доцільність використання ризик-орієнтованого підходу в роботі БЕБ з урахуванням вимог часу та міжнародного досвіду. Запропоновано модель управління ризиками економічної безпеки держави з використанням ризик-орієнтованого підходу. Доведено, що на сьогоднішній день, в умовах війни, існує загроза економічній безпеці держави, і ключова роль у її захисті відводиться саме БЕБ.

Ключові слова: економічна безпека, ризик-орієнтований підхід, ризик, загроза, кримінальні правопорушення, Бюро економічної безпеки України.

Рис.: 3. **Табл.:** 3. **Бібл.:** 12.

Шот Анна Петрівна – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри обліку, аналізу і контролю, Львівський національний університет імені Івана Франка (вул. Університетська, 1, Львів, 79001, Україна)

E-mail: annashot111@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9156-501X>

UDC 330.131.7.351746.1
JEL: D81; F52; H19; H83; K23

Shot A. P. A Risk-oriented Approach Is the Basis for Identifying and Preventing Threats to the Economic Security of the State

Today, in the conditions of martial law in Ukraine and of the deficit of the State budget, the issue of ensuring the economic security of the State as a component of national security is the highest priority and of big importance. Ensuring the economic security of the country is the prerogative of the State, and it should be supported by the entire system of the State bodies, especially law enforcement ones, among which the Economic Security Bureau of Ukraine (ESBU) plays a key role. In order to identify risks that weaken the economic security of the State, the ESBU uses a risk-oriented approach in its work, which is an identifier of the risks of committing criminal offenses in the budgetary, tax, customs, monetary, and investment spheres of the economy. Also, based on the results of the risk assessment, the ESBU develops and implements measures aimed at minimizing or eliminating them. Therefore, taking into account the external and internal threats to the country's economy, the issue of applying a risk-oriented approach to identify the risks of committing criminal offenses in the field of economics is relevant, needs to be researched and remains a priority for both business and the State as a whole. The objectives of the study are: analysis of the results of the ESBU's activities; disclosure of the procedure for the introduction and use of a risk-oriented approach in the work of the ESBU units; determination of the feasibility and benefits of using this approach in order to identify the risk of committing criminal offenses in the field of economy and prevent threats that affect the economic security of the State. The place, role and main tasks of the ESBU are considered: identification of risk areas in the field of economy; protection of public finances of the State; assessment of risks and threats to the economic security of the State; development of ways to minimize and eliminate them. It is determined that the most effective in the work of the ESBU analytical units is a risk-oriented approach, which makes it possible to predict threats and promptly take measures to prevent and/or counteract them. An analysis of the risks identified by the ESBU in the field of economy is carried out. It is found that the tax and customs spheres are the most risky for the country's economy, since they account for almost 2/3 of all identified risks (72%). The necessity and expediency of using a risk-oriented approach in the work of the ESBU is substantiated, taking into account the requirements of the time and international experience. A model for managing risks of economic security of the State using a risk-oriented approach has been proposed. It is proved that today, in the conditions of war, there is a threat to the economic security of the State, and the key role in the protection of the latter is assigned to the ESBU.

Keywords: economic security, risk-oriented approach, risk, threat, criminal offenses, the Economic Security Bureau of Ukraine.

Fig.: 3. **Tabl.:** 3. **Bibl.:** 12.

Shot Anna P. – PhD (Economics), Associate Professor, Associate Professor of the Department of Accounting, Analysis and Control, Ivan Franko National University of Lviv (1 Universytetska Str., Lviv, 79001, Ukraine)

E-mail: annashot111@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9156-501X>

Сьогодні, в умовах воєнного стану в Україні та дефіциту державного бюджету, питання забезпечення економічної безпеки держави як складової національної є найбільш пріоритетним і важливим. Економічна безпека – це такий стан національної економіки, за якого зберігається стійкість до внутрішніх і зовнішніх загроз і задовольняються потреби особи, сім'ї, суспільства, держави. Для гарантування економічної безпеки суб'єкта суспільства важливе значення має граничний показник, тобто індикатор, який сигналізує, з одного боку, про зону безпеки, а з іншого – про розвиток небезпеки, визначення та оцінювання якого в будь-якій сфері економіки є важливим для протидії загрозам і забезпечення реалізації економічних інтересів держави.

Відповідно до Конституції України забезпечення економічної безпеки країни є прерогативою держави, і вона має підтримуватись усією системою державних органів. Отже, протидію загрозам у сфері економіки покладено на органи державної влади, і перш за все, правоохоронні, серед яких ключову роль займає Бюро економічної безпеки (БЕБ). БЕБ серед них є першим, в основу діяльності якого покладено аналітичну складову, основний напрямок роботи – дослідження передумов вчинення кримінальних правопорушень, які сприяють впровадженню в національну правозахисну систему демократичних принципів, сповідуваних передовими країнами світу.

Головним завданням БЕБ за цим напрямом є ефективне виявлення ризиків для економічної безпеки держави, їх оцінювання, встановлення ступеня небезпеки для економіки, визначення спроможності ефективно реагувати на такі ризики, а також розроблення та вжиття заходів щодо їх мінімізації та/або усунення.

З метою виявлення ризиків, які послаблюють економічну безпеку держави, Бюро економічної безпеки у своїй роботі використовує ризик-орієнтований підхід, який є ідентифікатором ризиків вчинення кримінальних правопорушень у бюджетній, податковій, митній, грошово-кредитній та інвестиційній сферах економіки та розроблення і здійснення за результатами їх оцінювання заходів щодо мінімізації та усунення таких ризиків.

Отже, зважаючи на зовнішні (війну росії проти України) та внутрішні (інфляція, корупція, дефіцит бюджету) загрози економіці країни, питання застосування ризик-орієнтованого підходу для виявлення ризиків вчинення кримінальних правопорушень у сфері економіки є актуальним, потребує дослідження та залишається пріоритетним як для бізнесу, так і держави загалом.

Окремі питання запровадження та використання ризик-орієнтованого підходу висвітлені в наукових працях таких авторів: Н. В. Гойло [1] (застосування ризик-орієнтованого підходу до організації роботи служби внутрішнього аудиту), М. С. Письменна [2]

(використання ризик-орієнтованого підходу в методології державного аудиту), К. Койдан [3] (особливості застосування та результати ризик-орієнтованого підходу у внутрішньому аудиті), Т. А. Жадан, О. В. Мелень [4] (ризик-орієнтований підхід до організації системи внутрішнього контролю в готельно-ресторанному бізнесі), Е. В. Кондукова [5] (ризик-орієнтований підхід у практиці вітчизняних контрольних органів), О. І. Артюх, Т. О. Муренко, О. І. Яковенко [6] (ідентифікація та оцінка ризиків у сфері податкового аудиту) та інших.

Проте проблемам запровадження ризик-орієнтованого підходу в роботі БЕБ, завданням якого є виявлення ризиків для економічної безпеки держави, розроблення заходів щодо їх мінімізації чи усунення, приділено недостатньо уваги.

Метою дослідження є проведення аналізу результатів роботи БЕБ, розкриття порядку запровадження та використання в роботі підрозділів БЕБ ризик-орієнтованого підходу, доцільності та переваг його використання з метою виявлення ризику вчинення кримінальних правопорушень у сфері економіки та запобігання загрозам, які впливають на економічну безпеку держави.

Економічна безпека як складова національної безпеки – це комплекс дієвих заходів офіційних державних органів, які забезпечують стійкість до зовнішніх і внутрішніх загроз, характеризують здатність національної економіки до розширеного самовідтворення та задоволення потреб громадян, суспільства та держави на певному визначеному рівні та часовому проміжку. У більш широкому розумінні економічна безпека являє собою такий стан економіки, коли забезпечується: досить високе і стійке економічне зростання; ефективне задоволення економічних потреб; контроль держави за рухом і використанням національних ресурсів; захист економічних інтересів країни на національному та міжнародному рівнях [7].

Основним нормативним актом, що визначає правове регулювання всього комплексу питань з економічної безпеки України, є Стратегія економічної безпеки України на період до 2025 року, яка затверджена рішенням РНБО від 11 серпня 2021 р. «Про Стратегію економічної безпеки України на період до 2025 року» та введено у дію Указом Президента України від 11 серпня 2021 р. № 347/2021 [8].

Стратегія економічної безпеки України визначає шляхи досягнення цілей і реалізації пріоритетів національних інтересів у сфері забезпечення економічної безпеки. Національним інтересам України відповідає сталий розвиток національної економіки, інтеграція України в європейський економічний простір, розвиток рівноправного взаємовигідного економічного співробітництва з іншими державами. Забезпечення національних економічних інтересів вимагає формування та реалізації стратегічного курсу у сфері забез-

печення економічної безпеки, спрямованого як на стаке нарощення конкурентоспроможності економіки України, так і на поступове зміцнення економічної стійкості та, відповідно, невразливості національної економіки до зовнішніх і внутрішніх загроз.

Отже, стратегічний курс у сфері забезпечення економічної безпеки має два взаємопов'язані напрями – напрям розвитку та безпековий напрям. Чільне місце в забезпеченні безпекового напрямку займає Бюро економічної безпеки України.

Важливе місце в безпековому напрямі займають виклики, пов'язані зі збройною агресією РФ і тимчасовою окупацією частини території України. Руйнування економіки України є свідомою та цілеспрямованою дією РФ та одним із методів гібридної війни, оскільки зруйнована економіка продукує незадоволеність владою, трудову міграцію, соціальну напругу в суспільстві та підриває довіру до влади. При цьому широко використовуються економічні інструменти впливу, до яких, зокрема, належать санкції щодо українських товарів і послуг та використання впливу на інші держави з метою прийняття рішень, що суперечать основним національним економічним інтересам України [8].

Бюро економічної безпеки України в сучасному розумінні – це центральний орган виконавчої влади, який виконує правоохоронну, аналітичну, економічну, інформаційну та інші функції. Його стратегічна місія – забезпечення безпекового напрямку для економіки України (невразливість національної економіки до зовнішніх і внутрішніх загроз) шляхом:

- ✦ виявлення ймовірних зон ризиків в економіці України з метою їх нівелювання (аналітична складова);
- ✦ протидії правопорушенням, що посягають на функціонування економіки держави (правоохоронна складова).

Основними цілями діяльності БЕБ є:

- ✦ захист публічних фінансів держави;
- ✦ детінізація національної економіки; створення рівних конкурентних умов для бізнесу;
- ✦ впровадження внутрішньодержавних (міжвідомчих) і міжнародних алгоритмів взаємодії для забезпечення економічної безпеки держави;
- ✦ інтеграція в європейський економічний простір.

Таким чином, основними завданнями БЕБ відповідно до мети є:

- ✦ виявлення зон ризиків у сфері економіки шляхом аналізу структурованих і неструктурованих даних;
- ✦ оцінювання ризиків і загроз економічній безпеці держави, напрацювання способів їх мінімізації та усунення;
- ✦ забезпечення економічної безпеки держави шляхом запобігання, виявлення, припинення,

розслідування кримінальних правопорушень, що посягають на функціонування економіки держави;

- ✦ збирання та аналіз інформації про правопорушення, що впливають на економічну безпеку держави, та визначення способів запобігання їх виникненню в майбутньому;
- ✦ планування заходів у сфері протидії кримінальним правопорушенням;
- ✦ виявлення та розслідування правопорушень, пов'язаних з отриманням та використанням міжнародної технічної допомоги, та ін.

Відповідно до статті 12 Закону [9] Бюро економічної безпеки України у своїй аналітичній діяльності повинно застосовувати ризик-орієнтований підхід. З метою нормативного забезпечення застосування в діяльності Бюро економічної безпеки України ризик-орієнтованого підходу наказом від 01.02.2023 р. № 36 було затверджено «Порядок застосування ризик-орієнтованого підходу в Бюро економічної безпеки України» [10].

Отже, ризик-орієнтований підхід має бути пропорційним стосовно характеру та масштабу діяльності БЕБ у відповідній сфері. При застосуванні ризик-орієнтованого підходу здійснюється: оцінювання, повторне оцінювання ризиків; періодична фіксація результатів його застосування; підтримка в актуальному стані інформації щодо оцінки ризиків.

Критерії ризику, що використовуються при застосуванні ризик-орієнтованого підходу, поділяються на: критерії, пов'язані з правопорушеннями, характером і видом протиправної дії; галузевими особливостями системних кримінальних явищ; фінансовими втратами держави від оптимізації сплати податків тощо.

Рівні застосування ризик-орієнтованого підходу, які використовуються в роботі БЕБ, наведено на рис. 1.

Метою застосування ризик-орієнтованого підходу в діяльності БЕБ є ідентифікація ризиків вчинення кримінальних правопорушень у бюджетній, податковій, митній, грошово-кредитній та інвестиційній сферах економіки та розроблення і здійснення за результатами їх оцінювання заходів з мінімізації або усунення таких ризиків

Застосування ризик-орієнтованого підходу в діяльності БЕБ дозволяє прогнозувати події та попереджати їх на основі комплексного аналізу значних масивів даних, у т. ч. інформації, отриманої з автоматизованих інформаційних і довідкових систем, реєстрів, банків (баз) даних органів державної влади, місцевого самоврядування, доступ до яких згідно із Законом надано БЕБ, і таким чином розширювати можливості оперативного реагування на існуючі виклики та негативні тенденції у сфері економіки, повніше використовувати резерви в боротьбі з

Рис. 1. Рівні застосування ризик-орієнтованого підходу в діяльності БЕБ

Джерело: побудовано на основі [10].

кримінальними правопорушеннями, які загрожують економічній безпеці держави, застосовувати найбільш дієві моделі протидії. Аналіз отриманих даних на стратегічному рівні дозволяє визначити тенденції розвитку глобальних загроз економіці держави, належним чином підготуватися до можливих сценаріїв, а також оперативно вживати заходи щодо їх упередження та/або протидії.

Як уже зазначалося, БЕБ, на противагу іншим правоохоронним органам оперує, передусім, аналітичною складовою, метою якої є оцінювання ризиків та загроз у бюджетній, податковій, митній, грошово-кредитній або інвестиційній сферах економіки, підготовка прогнозів та рекомендацій, спрямованих на їх усунення та/або мінімізацію.

Проведене дослідження використання ризик-орієнтованого підходу в діяльності інформаційно-аналітичних підрозділів БЕБ показало доцільність та ефективність його використання. Адже лише за січень – червень поточного (2023) року виявлено ризиків у сфері економіки на загальну суму 171,6 млрд грн, з яких 89 млрд грн – це реальні, а 82,5 млрд грн – потенційні. Ризики за сферами економіки наведено на рис. 2 і в табл. 1.

Наведені дані свідчать про те, що податкова та митна сфера є найбільш ризиковими для економіки країни та мають найбільший вплив на економічну безпеку країни.

Отже, бюджетна, податкова та митна сфера є важливою складовою економічної безпеки країни, оскільки від їх діяльності залежить як наповнення державного бюджету, так і соціально-економічний

Таблиця 1

Ризики у сфері економіки країни за січень – червень 2023 р.

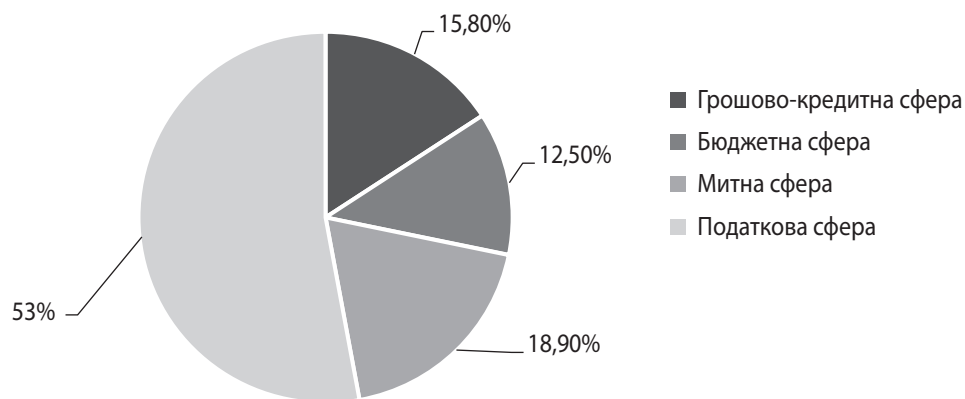
Сфера застосування	Сума, млрд грн
Грошово-кредитна сфера	27,2
Бюджетна сфера	21,5
Митна сфера	32,5
Податкова сфера	90,1
Усього	171,6

Джерело: складено за даними [11].

розвиток окремих адміністративно територіальних одиниць, держави в цілому, стимулювання розвитку пріоритетних секторів економіки, забезпечення соціальної підтримки найменш захищених верств населення тощо. Відповідно одним із ключових напрямів діяльності БЕБ, особливо в умовах воєнної агресії російської федерації, є аналітична робота саме в цих сферах. Результати дослідження свідчать, що податкова сфера є найбільш ризиковою з точки зору впливу на економічну безпеку держави, оскільки на неї припадає більше половини всіх виявлених ризиків.

Слід констатувати, що ризик-орієнтований підхід передбачає не тільки виявлення, оцінювання (повторне оцінювання) та визначення ризиків вчинення кримінальних правопорушень у сфері економіки, а вжиття заходів щодо управління ними (табл. 2).

Варто зауважити, що ризик – це загроза, що ідентифікується в бюджетній, податковій, митній сфері, вплив якої призводить до тінзації економіки та послаблення економічної безпеки держави.

Рис. 2. Структура ризиків виявлених БЕБ у сфері економіки країни у січні – червні 2023 р.

Джерело: побудовано за даними [11].

Таблиця 2

Динаміка показників управління ризиками, виявленими БЕБ у сфері економіки країни за 2022 р. і січень – червень 2023 р.

Показник	Січень – червень 2023 р.	2022 р.
Заходи з управління ризиками		
Складено аналітичних продуктів та аналітичних довідок	581	416
Виявлено ризиків втрат державних коштів, млрд грн	99,6	26,3
Направлено рекомендації до державних органів	202	252
Бюджетна сфера		
Створено аналітичних продуктів та аналітичних довідок щодо правопорушень на суму, млрд грн	98	158
Направлено до держорганів рекомендацій щодо наявних ризиків втрат бюджету, млрд грн	15,4	2,2
Упереджено втрат держави на суму, млн грн	5,3	2,2
	691,7	270,8
Податкова сфера		
Направлено до ДПС рекомендацій щодо суб'єктів господарської діяльності, якими неправомірно заявлено до бюджетного відшкодування ПДВ, що дозволило упередити втрати держави в сумі, млрд грн	44	31
	1,7	1,1

Джерело: складено за даними [11; 12].

У зв'язку з цим управління ризиками полягає у своєчасному реагуванні на них шляхом мінімізації або усунення чинників ризику, які призвели або можуть призвести до їх виникнення, а також наслідків прояву таких ризиків. Дані табл. 2 свідчать, що робота БЕБ за цим напрямком у поточному році (за 6 місяців) суттєво поліпшилась, деякі показники вдвічі-втричі перевищують річні за попередній, 2022 рік.

Важливим у роботі будь-якого правоохоронного органу є не тільки виявлення факту порушення, зловживань, майбутніх втрат тощо, а відшкодування виявлених і завданих державі збитків (табл. 3).

За показниками виявлених, відшкодованих збитків та витратами на утримання БЕБ, передусім заробітну плату, можна стверджувати про ефективність роботи органу. Проте, незважаючи на певні

труднощі в роботі БЕБ як новоствореного органу, його робота активізувалась, у результаті чого до бюджету надійшла значна для економіки країни, яка перебуває у стані війни, сума коштів.

На підставі проведеного дослідження розроблено модель управління ризиками для економічної безпеки держави з використанням ризик-орієнтованого підходу (рис. 3).

ВИСНОВКИ

На підставі проведеного дослідження можна зробити висновок про те, що застосування ризик-орієнтованого підходу в роботі Бюро економічної безпеки (БЕБ) є доцільним, цілком виправданим, оскільки його використання дає можливість виявити загрози вчинення кримінальних правопорушень у сфері еконо-

Результати протидії правопорушенням, що посягають на функціонування економіки держави

Показник	Січень – червень 2023 р.	2022 р.	Відхилення (+/-) 2023 р. до 2022 р. (разів)
Відшкодовано збитків за усіма кримінальними провадженнями, млрд грн	1,6	0,561	+2,85
Внесені до ЄРДР	896	442	+2,02
Відшкодовано збитків у закінчених кримінальних провадженнях, млн грн	261	33,3	+7,83
Накладено арешт на майно у закінчених кримінальних провадженнях, млн грн	794	7,7	+103,1
Вилучено підакцизних товарів, млрд грн	3	0,431	+6,96
Оголошено підозр (осіб)	235	62	+3,79
Направлено до суду справ	137	29	+4,7

Джерело: складено за даними [11; 12].

міки, які призводять до тінізації економіки, втрат бюджетних коштів, послаблення фінансової стабільності та економічної безпеки держави тощо. Аналіз ризиків вчинення правопорушень виявлених БЕБ у різних сферах економіки країни, дає підстави стверджувати про переваги ризик-орієнтованого підходу в роботі інформаційно-аналітичних підрозділів БЕБ, уможлиблює попередження правопорушень, недопущення їх вчинення та мінімізує втрати бюджетних коштів.

Перспективами подальших досліджень можуть стати взаємодія БЕБ з іншими органами державної влади та місцевого самоврядування, а також аналіз ефективності роботи БЕБ. ■

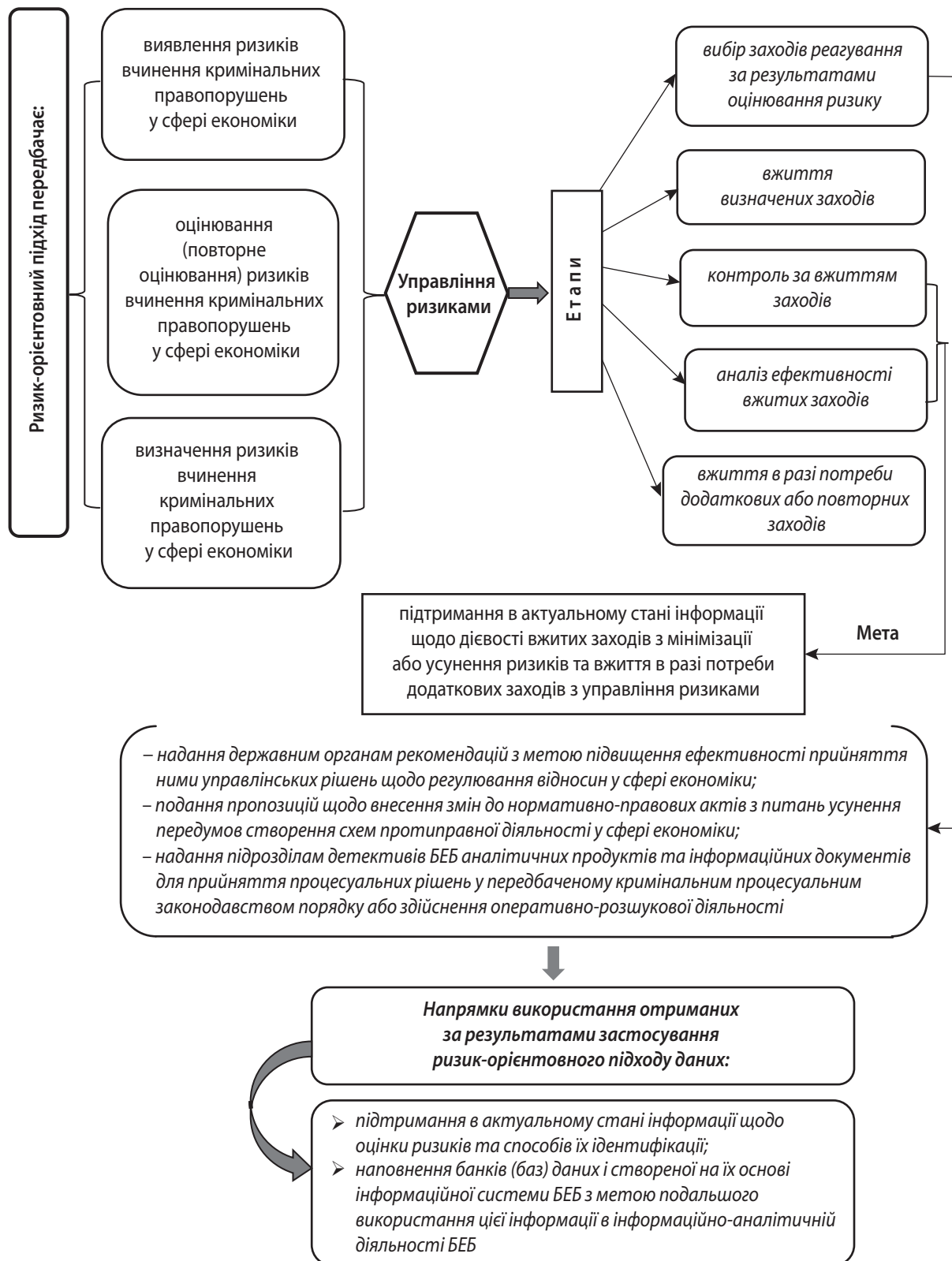
БІБЛІОГРАФІЯ

1. Гойло Н. В. Організація роботи служби внутрішнього аудиту на основі ризик-орієнтованого підходу. *Вчені записки Університету «КРОК»*. 2020. № 3. С. 38–45. DOI: <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2020-59-38-45>
2. Письменна М. С. Ризик-орієнтований підхід у методології державного аудиту. *Інтелект XXI*. 2017. № 4. С. 37–41. URL: http://www.intellect21.nuft.org.ua/journal/2017/2017_4/6.pdf
3. Койдан К. Ризикорієнтований підхід у внутрішньому аудиті. Особливості застосування та результати. *Управління фінансами*. 2020, № 08. URL: <https://e.fin-ua.com/upravlinnya-finansami-2020-8/rizikorientovaniy-pidkhd-u-vnutrishnomu-auditi-osoblivosti>
4. Жадан Т. А., Мельник О. В. Ризик-орієнтований підхід до організації системи внутрішнього контролю в готельно-ресторанному бізнесі. *Інфраструктура ринку*. 2020. Вип. 50. С. 263–267. DOI: <https://doi.org/10.32843/infrastructure50-44>
5. Кондукова Е. В. Фінансово-аналітичні аспекти ризик-орієнтованого підходу у практиці вітчизняних контрольних органів. *Економічний аналіз*. 2017. Т. 27. № 2. С. 105–110. URL: <https://journals.indexcopernicus.com/api/file/viewByFileId/306690.pdf>

6. Артюх О. І., Яковенко О. І., Муренко Т. О. Ідентифікація та оцінка ризиків у сфері податкового аудиту: питання методичного забезпечення. *Приазовський економічний вісник*. 2020. Вип. 2. С. 233–239. DOI: <https://doi.org/10.32840/2522-4263/2020-2-39>
7. Бюро економічної безпеки України. Історія створення, основні завдання та компетенція, особливості діяльності під час воєнного стану, нормативно-правова основа діяльності / укл.: Петков С. В., Коропатнік І. М., Микитюк М. А., Павлюк О. О. Київ : ВД «Професіонал», 2023. 524 с.
8. Указ Президента України «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 11 серпня 2021 року «Про Стратегію економічної безпеки України на період до 2025 року» від 11.08.2021 р. № 347/2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/347/2021#n2>
9. Закон України «Про Бюро економічної безпеки України» від 28.01.2021 р. № 1150-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1150-20#Text>.
10. Наказ БЕБ України «Про затвердження Порядку застосування ризик-орієнтованого підходу в Бюро економічної безпеки України» від 01.02.2023 р. № 36. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0350-23#n13>
11. Звіт про діяльність Бюро економічної безпеки України за січень – березень 2023 року. URL: https://esbu.gov.ua/storage/app/sites/32/uploaded-files/Zvit%20січень-березень_compressed.pdf
12. Звіт про діяльність Бюро економічної безпеки України за 2022 рік. URL: <https://esbu.gov.ua/storage/app/sites/32/zvit-pro-dialnist-biuro-ekonomichnoi-bezpey-ukrainy-za-2022-rik.pdf>

REFERENCES

- Artiukh, O. I., Yakovenko, O. I., and Murenko, T. O. "Identifikatsiia ta otsinka ryzykiv u sferi podatkovoho audytu: pytannia metodychnoho zabezpechennia" [Identification and Risk Assessment in the Field of Tax Audit:

Рис. 3. Модель управління ризиками для економічної безпеки держави з використанням ризик-орієнтованого підходу

Джерело: авторська розробка.

Issues of Methodical Support]. *Pryazovskyi ekonomichnyi visnyk*, no. 2 (2020): 233-239.
DOI: <https://doi.org/10.32840/2522-4263/2020-2-39>

Biuro ekonomichnoi bezpeky Ukrainy. Istoriia stvorennia, osnovni zavdannia ta kompetentsiia, osoblyvosti diialnosti pid chas voiennoho stanu, normatyvno-pravova osnova diialnosti [Bureau of Economic Security of Ukraine. History of Creation, Main Tasks and Competence, Peculiarities of Activities During Martial Law, Regulatory and Legal Basis of Activities]. Kyiv: VD «Profesional», 2023.

Hoilo, N. V. "Orhanizatsiia roboty sluzhby vnutrishnyoho audytu na osnovi ryzyk-orienovanoho pidkhodu" [Organization of the Work of the Internal Audit Service Based on a Risk-oriented Approach]. *Vcheni zapysky Universytetu «KROK»*, no. 3 (2020): 38-45.
DOI: <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2020-59-38-45>

Koidan, K. "Ryzyk-orientovanyi pidkhid u vnutrishnyomu audyti. Osoblyvosti zastosuvannia ta rezultaty" [Risk-oriented Approach in Internal Audit. Application Features and Results]. *Upravlinnia finansamy*, no. 08 (2020). <https://e.fin-ua.com/upravlinnya-finansami-2020-8/rizikorientovany-pidkhid-u-vnutrishno-mu-auditi-osoblivosti>

Kondukhova, E. V. "Finansovo-analitychni aspekty ryzyk-orientovanoho pidkhodu u praktytsi vitchyznianykh kontrolnykh orhaniv" [Financial and Analytical Aspects of Risk-Oriented Approach in Regulating Agencies Practice]. *Ekonomichnyi analiz*, vol. 27, no. 2 (2017): 105-110. <https://journals.indexcopernicus.com/api/file/viewByFileId/306690.pdf>

[Legal Act of Ukraine] (2021). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/347/2021#n2>

[Legal Act of Ukraine] (2021). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1150-20#Text>

[Legal Act of Ukraine] (2023). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0350-23#n13>

Pysmenna, M. S. "Ryzyk-orientovanyi pidkhid u metodologii derzhavnoho audytu" [The Risk-Based Approach in the Methodology of the State Audit]. *Intelekt XXI*, no. 4 (2017): 37-41. http://www.intellect21.nuft.org.ua/journal/2017/2017_4/6.pdf

"Zvit pro diialnist Biuro ekonomichnoi bezpeky Ukrainy za 2022 rik" [Report on the activities of the Economic Security Bureau of Ukraine for 2022]. <https://esbu.gov.ua/storage/app/sites/32/zvit-pro-diialnist-biuro-ekonomichnoi-bezpeky-ukrainy-za-2022-rik.pdf>

"Zvit pro diialnist Biuro ekonomichnoi bezpeky Ukrainy za sichen – berezen 2023 roku" [Report on the Activities of the Bureau of Economic Security of Ukraine for January - March 2023]. https://esbu.gov.ua/storage/app/sites/32/uploaded-files/Звіт%20січень-березень_compressed.pdf

Zhadan, T. A., and Melen, O. V. "Ryzyk-orientovanyi pidkhid do orhanizatsii systemy vnutrishnyoho kontroliu v hotelno-restorannomu biznesi" [Risk-Oriented Approach to the Organization of the Internal Control System in the Hotel and Restaurant Business]. *Infrastruktura rynku*, no. 50 (2020): 263-267.
DOI: <https://doi.org/10.32843/infrastruct50-44>